

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmæ Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

De dono sapientiæ. Pars XII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46132)

tinent parabolæ Euâgelicæ, & alia mystica, quæ in scriptura in-
 ueniuntur. Bern. in Serm. loquens de apparitionibus Christi post
 resurrectionem: In spiritu intellectus aperuit eis sensum, ut intelli-
 gerent scripturas. Vnde secundum hoc illud quod dicit Aug. in li.
 de doct. Christ. q. cognitio sacrę scripturę pertinet ad donum sci-
 entię. non est intelligendum vniuersaliter sed solum de illa parte scri-
 pturę, quæ de miseria humana loquitur. Signa positiua sunt: ut
 quę sub veteri lege, vel noua sunt instituta. Ad donum igitur intel-
 lectus pertinet intelligere ea quę creaturę nobis naturaliter si-
 gnificant: quę significatio maximè est ratione similitudinis. Et
 secundum hoc creaturę sunt quasi libri naturales. Sed velut libri
 factitij in quibus per donum intellectus ligimus, quę ad nostram sa-
 lutem pertinent, sicut ut formę ecclesiarum, & situs, & ornatus. Itē ha-
 bitus personarum ecclesiasticarum: & ornatus earum in suis myste-
 rijs. De diuersis libris in quibus homo legere debet, requirit in
 Serm. epistolarum de verbo illo, Quęcūq; scripta sunt, ad
 nostram doctrinam scripta sunt. ¶ Secundum aliquos verò donum in-
 tellectus dicitur lumen quo inuisibilia cognoscuntur. Ad quod
 videtur facere quod legitur in 5. lib. Ber. de consideratione, vbi
 ipse distinguit inter intellectum, fidem, & opinionem, vnumquodque
 eorum describens. Fides, inquit, est voluntaria quædam & certa præ-
 libario, nedum propalata veritatis. Intellectus est, rei cuiuscun-
 que inuisibilis certa & manifesta notitia. Opinio est, quasi pro-
 vero habere aliquid quod falsum esse nescias. In eodem: Intelle-
 ctus rationi innicitur fides authoritati, opinio sola verisimilitu-
 dine se tuerit. Idem Aug. in lib. de Utilitate credendi: Quod cre-
 dimus, debemus authoritati: quod intelligimus, rationi: quoder-
 ramus, opinioni. Itē Aug. in quodam sermone de Timore: Sextus,
 inquit, gradus est intellectus, vbi ab omni falsitate carnalis va-
 nitatis corda mundantur, ut pura intentio dirigatur in finem: pro-
 pterea & sexto loco dicitur, Beati mundo corde.

De dono sapientię.

P A R S X I I.

Sapientia quædoque largè sumitur, scilicet pro sapida scientia,
 secundum illud Ecc. 6. Sapientia doctrinę secundum nomen eius,
 sapida scientia habet, cui res quas agnoscit sapiunt ut debet: quæ-
 do scilicet mala culpę sunt ei amara, bona temporalia vilia, spiri-
 tualia chara. Bern. in Serm. Inuenisti planè sapientiam si prioris
 vite peccata desideas, si huius seculi desiderabilia paruipendas, si
 æternam beatitudinem toto desiderio concupiscas. Inuenisti sapien-
 tiam, si tibi horum singula sapiunt prout sunt. Quandoque sa-
 pientia strictè sumitur pro cognitione æternorum, secundum il-

lud Aug. in lib. de Trin. Hæc est, inquit, sapientiæ & scientiæ re-
cta distinctio, vt ad sapientiam pertineat æternarum rerum co-
gnitio intellectualis, ad scientiã verò temporalium rerum co-
gnitio rationalis. Et secundum hanc acceptionem sapiëntia non
est omnino diuersa à dono intellectus. Strictius etiã sumitur sa-
pientia pro cognitione suauitatis diuinæ per experiëntiam habi-
ta, & sic à dono intellectus est diuersa. Et differt à dono intelle-
ctus in hoc quòd sapientia tãtum veritati æternæ contemplan-
dæ intendit. Intelligentia verò nõ modo de æternis est, sed etiã
de rebus inuisibilibus & spiritualibus tẽporaliter exortis. Isido.
in lib. differentiarum: Sapientia tantummodo æterna contem-
platur. ¶ Item intellectu intelligibilia capimus tantum. Sapien-
tia verò non modo capimus superiora, sed etiã incognitis delect-
tamur. Donum sapientiæ habebat Aug. dicens lib. 10. Confes.
Aliquando, inquit, introrittis me in affectum multum inuita-
tum introrsum nescio quam dulcedinem, quæ si perficiatur in
me, nescio quid erit, quod vita ista non erit. Sed recido in hæc
ærumnosa pòderibus, & resorbeor solitis, & teneor, & multum
fleo. Sed multum teneor quantum consuetudinis sarcina digna
est. Hic esse valeo, nec volo: illic volo, nec valeo, miser utrobique.
Quasi per auditũ cognitionem habet suauitatis diuinæ qui cre-
dit illi verbo, Eccle. 24. Spiritus meus super mel dulcis. Vel illi,
Quam magna multitudo dulcedinis tuę domine. Cognitione quæ
habetur per donum intellectus, est quasi cognitio per visum: co-
gnitio verò quæ habetur per donum sapientiæ, est quasi cog-
nitio per gustum. In Psal. Gustate, & videte quoniã suavis est do-
minus. Donum sapientiæ tranquillat mentem, & reficit. Grego.
Ab intellectu ascenditur ad sapientiam, vt hoc quod acutè intel-
lectus inuenit, sapiëntia maturè disponat. Glo. super Mat. 5. In se-
ptimo est sapientia, id est, contemplatio veritatis pacificans to-
tum hominem. Aug. in sermone de Timore. Cum in finem per-
uentum fuerit, iã requiescit. Et quis finis, nisi Christus qui est
finis legis ad iustitiã: Et sapiëntia Dei quis, nisi Christus: Propter
hoc sicut septimo posita est sapientia, sic septimo ponitur, Beati-
tudinis. De sapientia dicit Gregorius super Iob 1. Sapiëntia in die
sua pascit, dum de æternorum spe & certitudine mœrem reficit.

*Quinta partis principalis de beatitudinibus
Tractatus.*

*De dicendorum ordine in isto tractatu. Et de descriptione Beati-
tudinis.*

P A R S I.

Vltimo